

Prima instanță: Jud. Bălți (jud. A. Donos)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Corcenco, A. Ciobanu)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (Jud. T. Vieru, O. Sternioală, N. Craiu)

ÎNCHIEIRE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, cererea de revizuire depusă de către Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”, Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată și Gîscă Iurie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Iuganord Grup” și Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la executarea dreptului de ipotecă și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2017, prin care a fost respins recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”, Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată și menținută încheierea Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017,

c o n s t a t ă :

La 19 ianuarie 2015, Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Iuganord Grup” și Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată privind executarea dreptului de ipotecă și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a acordat Societății cu Răspundere Limitată „Iuganord Grup” următoarele credite: nr. 113 din 20 martie 2007 în sumă de 400 000 euro, modificat prin acordurile adiționale nr. 1 din 29 octombrie 2007, nr. 2 din 16 martie 2010 și nr. 3 din 15 martie 2011, cu termenul final de rambursare la 20

martie 2012; nr. 785 din 10 septembrie 2007 în sumă de 500 000 euro, modificat prin acordurile adiționale nr. 1 din 26 decembrie 2008, nr. 2 din 06 octombrie 2010 și nr. 3 din 15 martie 2011, cu termenul final de rambursare la 10 octombrie 2013.

Menționează că, întru asigurarea rambursării în termen a creditelor acordate, Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți” în calitate de debitor ipotecar a ipotecat băncii conform contractului de ipotecă nr. 5929 din 24 octombrie 2005, următoarele bunuri imobile: terenul aferent construcțiilor cu suprafața de xxxxx ha cu nr. cadastral xxxxx; construcție de transport și comunicații cu suprafața totală de xxxxx m² cu nr. cadastral xxxxx; construcții comerciale, prestarea serviciilor; garaj cu suprafața de xxxxx m² cu nr. cadastral xxxxx; construcție cu suprafața totală de xxxxx m² cu nr. cadastral xxxxx; construcție nefinalizată cu suprafața totală de xxxxx m² cu nr. cadastral xxxxx, care sunt amplasate în xxxxx, evaluate de părți în sumă de 9 100 200 lei.

Pe motiv că, debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Iuganord Grup” nu și-a onorat în modul corespunzător obligațiile ce reies din contractele de credit nr. 113 din 20 martie 2007 și nr. 785 din 10 septembrie 2007, banca a expediat în adresa părților notificarea nr. 02/3-117 din 31 ianuarie 2011, prin care a solicitat achitarea benevolă a datoriei formate și a prevenit despre intenția băncii referitor la executarea dreptului de ipotecă.

La 12 iulie 2011 debitorul ipotecar Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți” a executat benevol dreptul de ipotecă și a transmis, iar Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni a primit în posesie pentru comercializare bunul imobil ipotecat conform contractului de ipotecă nr. 5929 din 24 octombrie 2005.

Ulterior, la 21 iunie 2012 Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți” a depus la Judecătoria Bălți cerere de chemare în judecată privind declararea nulității acordului de transmitere benevolă în posesie a bunului gajat în scopul vânzării încheiat la 12 iulie 2011 între Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni și Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 27 martie 2014 a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți” împotriva Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni și s-a declarat nul acordul de transmitere benevolă în posesie a bunului gajat în scopul vânzării.

Conform calculului datoriilor la situația din 05 decembrie 2014 debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Iuganord Grup” a acumulat următoarele datorii, în temeiul contractului de credit nr. 113 din 20 martie 2007 o datorie totală în mărime de 1 142 787, 32 euro; în baza contractului de credit nr. 785 din 10 septembrie 2007 o datorie totală în mărime de 1 214 973, 81 euro.

Explică că, debitorul Societatea cu Răspundere Limitată „Iuganord Grup” nu și-a onorat obligațiile stipulate în contractul de credit nr. 113 din 20 martie 2007 și nr. 785 din 10 septembrie 2007 în ce privește rambursarea ratelor de credit, a dobânzilor și a plăților aferente acestora.

Solicită reclamantul transmiterea silită în posesia sa pentru a fi comercializat bunul imobil ipotecat și încasarea taxei de stat în mărime de 50 000 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 18 februarie 2016 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 13 aprilie 2016 acțiunea a fost admisă, s-a obligat Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți” să transmită în posesia Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni pentru a fi comercializat bunul ipotecat.

S-a încasat din contul Societății pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți” în beneficiul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în mărime de 50 000 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2016 nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți” și Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată, s-a acordat termen apelanților pînă la 21 iunie 2016, ora 16.15, pentru prezentarea de către Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți” a dovezii de plata taxei de stat în mărime de 37 500 lei și a cererii de apel motivate, iar Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată să prezinte apelul motivat.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2016 cererile de apel înaintate de Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți” și Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată au fost restituite.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 august 2016 au fost respinse recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți” și Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată și s-a menținut încheierea Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2016.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 ianuarie 2017 a fost respinsă cererea de repunere în termen a recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți” și s-a respins recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți” împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2016.

La 23 februarie 2017 Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți” a depus cererea de apel repetată.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017 s-a refuzat repunerea în termen și s-a restituit apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2017 a fost respins recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”, Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată și menținută încheierea Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017.

La 28 noiembrie 2017, Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”, Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată și Gîscă Iurie au depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2017, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de recurs și încheierii Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017 cu admiterea cererii apelantei privind repunerea în termen și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinare în fond.

În motivarea cererii de revizuire, revizuenții invocă prevederile art. 466 Cod de Procedură Civilă, potrivit căruia pot fi supuse revizuirii, hotărârile, încheierile, deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești.

Totodată, conform art. 447 lit. a) și b) din Codul de Procedură Civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire părțile și alți participanți la proces, persoanele care nu au participat la proces, dar care sunt lezate în drepturi prin hotărâre, încheiere sau decizia judecătorească.

Menționează că decizia din 14 iunie 2017 este neîntemeiată, deoarece instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces. Astfel, cauza a fost examinată în lipsa participanților la proces cărora nu li s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Astfel, susține că la caz urma a fi atras pe lângă Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată și fidejuratorul Gîscă Iurie.

A mai indicat că la judecarea cauzei nu au putut fi prezentate probe, deoarece nu au fost atrase în proces toate părțile cointeresate.

Respectiv, ca temei de revizuire revizuenții au invocat prevederile art. 449 lit. b) și c) Cod de Procedură Civilă.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) - (11) Cod de Procedură Civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată. Dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) Cod de Procedură Civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută,

modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Conform prevederilor art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de Procedură Civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 Cod de Procedură Civilă.

În conformitate cu art. 451, alin. (1) Cod de Procedură Civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) Cod de Procedură Civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele.

Este important de menționat că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Respectiv, art. 449 lit. b) Cod de Procedură Civilă, stipulează despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii. Faptele noi apărute după adoptarea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire. Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor

juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligatoriu al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) Cod de Procedură Civilă, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Deci, având în vedere normele legale sus citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuenții nu au probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire, altfel spus, Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”, Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată și Gîscă Iurie nu a probat faptul că în procesul examinării anterioare a cauzei nu a cunoscut de cele invocate drept temei al cererii de revizuire, sau că a întreprins careva măsuri pentru a le cunoaște în procesul examinării cauzei.

Din textul cererii de revizuire depuse de Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”, Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată și Gîscă Iurie, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că revizuenții solicită revizuirea deciziei instanței de recurs invocând ca temei de revizuire și art. 449 lit. c) Cod de Procedură Civilă.

Potrivit art. 449 lit. c) Cod de Procedură Civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Prin urmare, redeschiderea procesului în temeiul art. 449 lit. c) Cod de Procedură Civilă, poate fi posibilă doar cu condiția că prin hotărârea sau decizia emisă, instanța s-a expus în privința drepturilor unor persoane care nu au fost atrase în proces ca participanți, lezându-le astfel în drepturi, fapt ce urmează a fi confirmat în instanța de judecată prin prezentarea probelor.

Colegiul reține că deși revizuenții au invocat ca temei de revizuire prevederile art. 449 lit. c) Cod de Procedură civilă, ultimii nu au adus nici un argument pertinent care ar indica la faptul că instanța au emis decizia, revizuirea căreia se solicită în speță, cu privire la drepturile persoanei care nu a fost implicată în proces.

În speță, se menționează și incidența art. 447 lit. b) Cod de Procedură civilă, potrivit căruia sunt în drept să depună cerere de revizuire persoanele care nu au participat la proces, dar care sunt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească.

Având în vedere prevederile sus numite, Colegiul precizează că pentru a avea posibilitatea depunerii cererii de revizuire, solicitantul trebuie să probeze că hotărârea a cărei revizuire o solicită, îi lezează drepturile sale.

Mai mult, revizuenții considerând că, la caz sunt încălcate drepturile altor persoane, nu au fost lipsiți de dreptul, prin prisma art. 62 Cod de Procedură Civilă, să solicite intervenirea în proces alături de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare

în prima instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lor, fapt însă nerealizat de aceștia în cadrul examinării cauzei în fond.

Sub acest aspect, circumstanțele descrise de revizuenți nu corespund exigențelor art. 449 lit. c) al Cod de Procedură Civilă și nu pot fi admise ca temei de revizuire a deciziei instanței de recurs, respectiv, împrejurările invocate de revizuenți nu poate influența soluția adoptată.

Astfel, Colegiul conchide că, Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”, Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată și Gîscă Iurie nu au confirmat instanței de judecată existența temeiurilor prevăzute în art. 449 lit. c) Cod de Procedură Civilă.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecătii în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de Procedură Civilă.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate de Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”, Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată și Gîscă Iurie se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de către Curtea Supremă de Justiție prin decizia a cărei revizuire se pretinde, și nu atestă prin prisma art. 449 Cod de Procedură Civilă careva temeiuri legale de revizuire.

La caz se remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de

reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Reieșind din cele expuse și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeuri prevăzute de art. 449 Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Societatea pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”, Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată și Gîscă Iurie împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni „Întreprinderea de Transport nr. 8 Bălți”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Iuganord Grup” și Societatea Comercială „Mondolegno” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la executarea dreptului de ipotecă și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu